

TERUG NAAR DE BASIS

Nu 2009 net begonnen is, kijken we over onze schouder nog even terug naar het voorbije jaar. Wat waren zoal de zaken die ons als beroepsgroep bezighielden? Werd het debat beheerst door het thema duurzaamheid of vooral door de gebrekkige totstandkoming van overheidsopdrachten? En anticiperen we al op de gevolgen van de kredietcrisis en het vallen van de banken?

Mij viel op dat de meeste architectenbureaus vooral met zichzelf bezig waren, met hun eigen projecten en met hun publicitaire opmars in de vaart der volkeren. De aandacht van architecten bleek voornamelijk naar binnen gericht en wat mij betreft kunnen we daarom beter spreken van een jaar van navelstaren en gebrekkig publiek debat.

Een van de belangrijkste gebeurtenissen in 2008 was vanzelfsprekend de totale verwoesting door brand van de Bouwkundefaculteit in Delft. De begrijpelijke verbetering werd echter (nog) niet gevolgd door een debat over hoe zoiets nu kon gebeu-

ren... Als echte Hollanders weten we van aanpakken, dus binnen een mum van tijd stond er op de aangrenzende voetbalvelden een nieuwe faculteit in de vorm van een tentenkamp. En nog voor het jaar was afgelopen bleek het oude hoofdgebouw van de universiteit vakkundig te zijn omgetoverd tot een bruisende en actuele onderwijs-machine, met straks nog twee indrukwekkende glazen overkappingen van de hand van fabrikant en hoogleraar Mick Eekhout. Vervolgens kwam er een groots opgezette wereldwijde ontwerpprijsvraag voor een nieuwe faculteit. De meer dan 400 inzendingen zijn inmiddels binnen.

Slechts de studenten stelden zich de vraag of er wel een nieuwe faculteit moet komen en, zo ja, hoe die er dan moet uitzien. In intensieve workshops werden ook hun gedachten aan een nadere beschouwing onderworpen en op de Biënnale van Venetië legden ze hun ideeën voor aan de internationale gemeenschap. Kern van hun boodschap is dat een toekomstige faculteit veel meer dan nu midden in de maatschappij moet staan. Waar in of aansluitend

aan de onderwijsgebouwen ook belangrijke architectenbureaus zijn gevestigd, zodat kennis direct gedeeld kan worden en studenten meteen praktijkervaring kunnen opdoen. Maar ook industrieel ontwerpers en toeleveranciers zouden er een plaats moeten krijgen, zodat interdisciplinair onderzoek en ontwerp tot snellere resultaten kunnen leiden. Deze verfrissende studie zou zelfs een

positieve invloed kunnen hebben op de tot nu mislukte pogingen van het bestuur van de BNA om de kennisontwikkeling binnen de eigen gelederen beter te structureren. Er wordt reeds jarenlang overlegd hoe de nu verdeelde energie van drie Studiestichtingen (de Staro voor onderwijsgebouwen, de Stagg voor de zorg en de Stawon voor wonen en woonomgeving) te bundelen in een nieuwe, krachtige kennisorganisatie, die straks natuurlijk intensief moet gaan samenwerken met de TU's en de academies. Het zou in 2009 kunnen lukken, maar dan moeten eerst nog enkele bestuur-

ders afstappen van hun ingesleten meningen. Ik raad ze aan om de genoemde studie eens door te nemen en in te zien dat afscherming van kennis geen enkel nuttig doel meer dient. Solidariteit biedt immers een betere en vruchtbaardere basis en intensieve samenwerking met onderwijs en onderzoek – toch ook de bron van onze eigen kennis – moet de BNA veel positiefs kunnen opleveren. Het snel en slim gerenoveerde voormalige hoofdgebouw past Bouwkunde trouwens als een 'oude jas' en de faculteit zindert er als nooit tevoren. Ze kunnen er wat mij betreft nog jaren verder. Misschien is het in deze tijden van crisis beter om het verzekeringsgeld van de brand nog even vast te houden en niet direct in een nieuw gebouw te steken?

Leestip:

Process Portfolio - Delft, Venice - Future Faculty, experimental studio for advanced research and design on architecture education - zie ook: www.futurefaculty.org

